

CONSTRUINT VALORS

Dirigit a: Educació Secundària (3 i 4 ESO)

Un programa d'EpTS/ApS de:

Amb el suport de:

**Conselleria de Famílies
i Afers Socials**

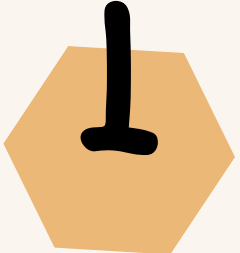
Direcció General
de Cooperació i Immigració

La Direcció General de Cooperació no és
responsable dels continguts dels materials elaborats
per l'entitat en el marc del projecte finançat.

Agenda

INTRODUCCIÓ

- Què és *Medicusmundi*? + presentació projecte 5 MIN
- Presentacions en cercle + Acords grupals 25 MIN
- un tast de teoria del cicle de producció-consum 30 MIN
- Elaboració maqueta + exposició + selecció 1H APROX

Medicusmundi Mediterrània i Construint Valors

INTRODUCCIÓ

QUÈ ÉS LA SALUT? QUÈ DIU LA OMS?
QUÈ SÓN ELS DETERMINANTS SOCIALS DE LA SALUT?

El projecte Construint Valors:

Tindrem 5 sessions amb vosaltres.
Tractarem el cicle de producció:
tèxtil.

Els altres grups: Alimentació i
aparells electrònics

La metodologia:

Es basa en un “learning by doing”,
és a dir, aprenent-fent, on farem
ús de maquetes de LEGO.
També ens visitaran activistes,
farem una visita a la Fundació
Deixalles i montarem una exposició
... però anem per passes!

www.medicusmundi.cat
www.construyevalores.es

objectius del projecte

ÉS IMPORTANT! ENS DEIXAM
ALGUNA COSA?

És important saber des d'on
venim per saber cap on anam.
Entre totes, **és el moment
d'ajustar expectatives** i xerrar al
voltant de què volem aconseguir
en aquestes sessions que tenim
per davant.

**Omplir el formulari "Línia de
base".**

Sí

Divertir-se mentre
reflexionam plegades.

Acostar-nos a una **mirada
local-global i complexa de
les problemàtiques** i
alternatives del consum
del nord global.

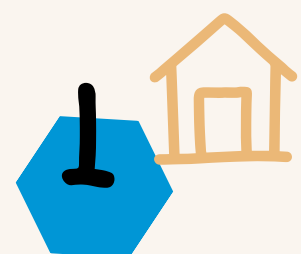
Entrenar les nostres
habilitats comunicatives i
de feina en equip.

No

**Cercar culpables
individuals** de les accions
que perjudiquen els
ecosistemes ni a les
persones.

INTRODUCCIÓ

Cronograma

Introducció al
projecte i
presentacions.
El punt de partida:
**el model de
producció global**
(2 hores)

**Impactes
eco-socials del model
consumista**
(2 hores)

**Aprofundim:
Impactes
eco-socials**
(1 hora)

**Actors, solucions,
accions col·lectives i
agencies**
(1 hora)

**Visita d'agents
socials** i indagació
creativa de solucions
de futur
(2 hores)

Cronograma

Sortida: visita a la
seu d'un agent social:
la **Fundació Deixalles**

Exposicions de les
maquetes: compartir
el coneixement

Presentacions i acords grupals

BON TRACTE /
DISCRIMINACIÓ

ACORDS DE COMUNICACIÓ
(NO VERBALS)

RESPECTE DEL TEMPS

DISTRIBUCIÓ DE ROLS

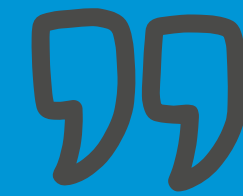
PARTICIPACIÓ

DISFRUTAR

- Com et dius?
- Fenomen climatològic.
- D'on creus que prové la roba que portes?

EL CICLE TÈXTIL: EL MODEL DE PRODUCCIÓ GLOBAL

“L'extensió dels patrons de producció i consum dels quals gaudeix una part de la població mundial empitjora les condicions de vida de tota la humanitat i amenaça de manera immediata la vida dels més pobres”

Crisis ecosocial, injusticia ecològica y ciudadanía global (Álvarez, S)

El cicle tèxtil

LES PREGUNTES IMPORTEN!

- On es produeix la majoria de roba que teniu a l'armari?
- Pensau que la roba té un preu just?
- Quins impactes ecològics i socials s'associen a la producció global de la indústria tèxtil?

El cicle tèxtil

ON ES PRODUEIX LA ROBA QUE
ARRIBA A CASA?

MATÈRIES PRIMERES

CADENA DE PRODUCCIÓ GLOBAL

REBUIG

Cotó: Xina, Índia, EEUU...

fibres naturals
(llana, seda, cotó, lli)

fibres artificials
(acetat, raïó, viscosa)

fibres sintètiques
(polièster, niló, lycra)

Chile, Ghana, Kenya, Haití...

FABRICACIÓ I MANUFACTURA

TRANSPORT I DISTRIBUCIÓ

CONSUM

Xina, Bangladesh, Vietnam, Índia, Camboya...

El cicle tèxtil

ON ES PRODUEIX LA ROBA QUE
ARRIBA A CASA?

CADENA DE PRODUCCIÓ GLOBAL I CAPITALISTA

- **Globalització** (dècada dels anys 80) > Disseny global de producció, distribució i consum > **comerç internacional** (polítiques econòmiques lliure comerç) > La roba del teu armari pot haver fet molts **quilòmetres**
- Model de producció massiu de peces de vestir per a satisfer la demanda d'un **sistema de consum** basat en la moda i el consumisme.
- El model de producció global i de **consum** desmasurat amaga nombrosos **impactes ecològics i socials**

Quins impactes socials i ecològics s'associen en la cadena de producció de la indústria tèxtil?

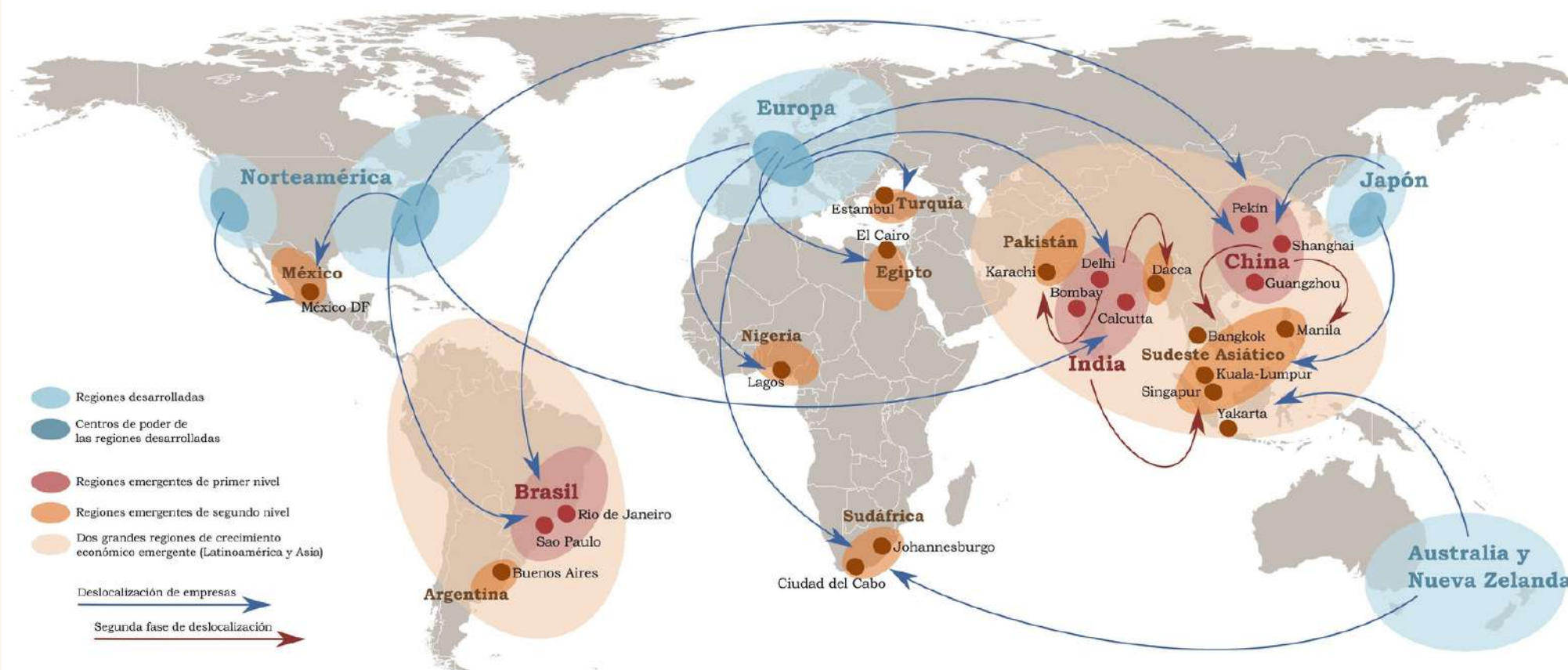
El cicle tèxtil

ON ES PRODUUEIX LA ROBA QUE
ARRIBA A CASA?

PRODUCCIÓ: DESLOCALITZACIÓ DE LES FÀBRriques

¿Dónde se produce? Las zonas industriales cambian de lugar
Geografía económica: La deslocalización de las empresas

Juan Pérez Ventura, 2013
elordenmundial.com
Creative Commons

Des de finals del S.XX i principis del S.XXI,
s'està produint un procés anomenat
deslocalització, molt relacionat amb la
globalització, que consisteix a traslladar les
fàbriques que estaven als països del Nord a
altres països com...

**Xina, Bangladesh, Vietnam, India,
Camboya**

Per què es va produir aquest procés?

Reduir costos, maximitzar
beneficis... **per a qui?**

Per a obtenir **mà d'obra més barat**
Perquè la **legislació ambiental** en alguns d'aquests
països és més flexible i permissiva.

El cicle tèxtil

Empleades de confecció en una fàbrica a Xina (Guangzhou) que suministra a Shein

Font Setem: <https://stories.publiceye.ch/es/shein/>

QUINS IMPACTES SOCIALS S'ASSOCIEN A LA PRODUCCIÓ TÈXTIL?

EXPLOTACIÓ LABORAL

Quines són les condicions de treball de les persones que treballen en les fàbriques?

Són dignes?

Qui treballa a les fàbriques?

Llargues jornades de treball, 60 h/setmana

Exposició productes químics tòxics

Salaris baixos

Explotació infantil

Incompliment normes elementals de seguretat

No reconeixement del dret a formar sindicats

La majoria son **dones**

El cicle tèxtil

QUINS IMPACTES SOCIALS S'ASSOCIEN
A LA PRODUCCIÓ TÈXTIL?

**Què va passar
amb l'edifici Rana
Plaza?**

El cicle tèxtil

QUINS IMPACTES SOCIALS S'ASSOCIEN A LA PRODUCCIÓ TÈXTIL?

“Més de 1.100 persones -en la seva majoria treballadores de la confecció- van perdre la vida quan la fàbrica Rana Plaza es va esfondrar als afores de Dhaka (Bangladesh) el 24 d'abril de 2013” - OIT

El cicle tèxtil

QUINS IMPACTES ECOLÒGICS
S'ASSOCIEN A LA PRODUCCIÓ TÈXTIL?

IMPACTES ECOLÒGICS

EN LES MATERIES PRIMERES, LA FABRICACIÓ, EL TRANSPORT I DISTRIBUCIÓ, EN LA GESTIÓ DE RESIDUS....

“Es necessiten
2.000 litres
d'aigua per a fer
uns pantalons”

<https://www.youtube.com/watch?v=6TSVD12a7IU>

El cicle tèxtil

EN LES MATÈRIES PRIMERES...

Sobreconsum d'aigua i recursos naturals

On es produeix la matèria primera (com el **cotó**), l'agricultura intensiva sovint **esgota i contamina els recursos hídrics locals**

La producció tèxtil utilitza **molta aigua, a més de terres per a conrear cotó** i altres fibres. Es calcula que la indústria tèxtil i de la confecció mundial va utilitzar **79.000 milions de metres cúbics d'aigua en 2015"**

QUINS IMPACTES ECOLÒGICS S'ASSOCIEN A LA PRODUCCIÓ TÈXTIL?

El cicle tèxtil

EN LA FABRICACIÓ I MANUFACTURA...

Contaminació de l'aigua i el sòl

Els processos de producció de roba, com el tenyit, requereixen **43 milions de tones de productes químics a l'any**

Segons les estimacions, la producció tèxtil, a través dels tints, és responsable d'aproximadament el **20% de la contaminació mundial d'aigua** potable.

“Bangladesh ha desenvolupat una important indústria tèxtil que treballa per a les principals marques de la moda a nivell mundial, però les fàbriques estan **contaminant els rius del país**”
(Foto: Munir Uz Zaman /AFP/Getty Images)

El cicle tèxtil

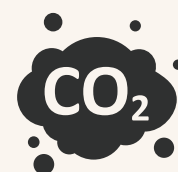
QUINS IMPACTES ECOLÒGICS
S'ASSOCIEN A LA PRODUCCIÓ TÈXTIL?

...EN LA DISTRIBUCIÓ

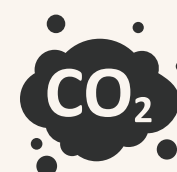
Producció de gasos d'efecte d'hivernacle

“La indústria de la moda és responsable del **8-10% de les emissions globals**”

Al 2022, 700.000 tones de roba es van importar i van exportar per via aèria a la Unió Europea. Això equival a la capacitat de 7.000 avions de càrrega grans o a 20 vols diaris

Cada botiga de Zara en qualsevol part del món (gairebé 6.000 botigues) rep roba dues vegades per setmana.

<https://ropalimpia.org/estudio-moda-aerea/>

El repte de LEGO!

EL REpte I LA SELECCIÓ

Fem grups de 3. Algunes indicacions:

- Tenim 10 minuts per debatre la idea.
- No és possible l'intercanvi de peces de LEGO entre grups.
- És possible repartir tasques i rols (el que construeix, el que cerca fitxes, el que redacta el breu relat de la maqueta, etc)
- Posarem música relaxant, intentau xerrar fluixet.
- Les “peces especials” tenen un funcionament “especial” ;)
- Teniu uns 40 minuts per elaborar la vostra maqueta.

EL REPTÉ I LA SELECCIÓ

Selecció de la maqueta amb el relat més original

BIBLIOGRAFIA

Álvarez, S. (2020) *Crisis ecosocial, injusticia ecológica y ciudadanía global*

<https://www.fuhem.es/2020/10/14/crisis-ecosocial-injusticia-ecologica-y-ciudadania-global/al>

Parlamento Europeo (2020) El impacto de la producción textil y de los residuos en el medio ambiente.

<https://www.europarl.europa.eu/topics/es/article/20201208STO93327/el-impacto-de-la-produccion-textil-y-de-los-residuos-en-el-medio-ambiente>

Ropa Limpia. *Moda aérea. Cómo Zara alimenta la crisis climática con toneladas de moda transportada por avión.*

<https://ropalimpia.org/estudio-moda-aerea/>

Setem. *Dejarse la piel por Shein. Una mirada detrás de la brillante fachada del gigante chino de la “moda ultrarápida”*

<https://stories.publiceye.ch/es/shein/>

**GRÀCIES PER LA
VOSTRA PARTICIPACIÓ**

Margalida Ferrer – Tècnica d'EpTS de
Medicusmundi Mediterrània